
ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epinfo

A TBC megbetegedések száma minden évben 5%-kal csökken	129
Tájékoztatás szakmai rendezvényről	132
Fertőző betegségek adatai	132

Epidemiológiai Információs Hetilap

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ

A TUBERKULÓZIS MEGBETEGEDÉSEK SZÁMA MINDEN ÉVBEN 5 SZÁZALÉKKAL CSÖKKEN

Az Európai Betegségmegelőzési és Járványügyi Központ és az Egészségügyi Világszervezet Európai Regionális Irodája által közölt legújabb adatok szerint a WHO **Európai Régiójához** tartozó 53 országban a becslések szerint 2012-ben 353 000 fő betegedett meg tuberkulózisban. Az elmúlt évtized régiós adatai a tbc incidenciájának **évente átlagosan 5 százalékos csökkenését** mutatták. Az **EU/EGT** (Európai Unió és az Európai Gazdasági Térség) országaiban 2011 óta a tbc megbetegedések számának **6 százalékos csökkenését** észlelték, 2012-ben 68 000 bejelentett esetet regisztráltak. Az EU/EGT országokban tehát **teljesült az egyik célkitűzés**, a megbetegedések átlagosan 5 százalékos éves csökkentése, **azonban a multirezisztens tuberkulózisban szenvedők sikeres kezelésére kitűzött célokat még nem tudták teljesíteni ezek az országok.**

A WHO Európai Régiójához tartozó országokban sokat tettek a tbc visszaszorítása érdekében, mióta elfogadták 2008-ban „**A tuberkulózis ellen az Európai Unióban vívott küzdelem cselekvési keretterve**” és 2011-ben pedig az „**Egységes akcióterv a multirezisztens és a fokozottan gyógyszer-rezisztens tuberkulózisnak a WHO Európai Régiójában történő megelőzésére és leküzdésére 2011-2015. között**” című dokumentumokat. A multirezisztens tbc kezelése 2011-hez képest már

háromszor több beteg számára elérhető, de még mindig maradtak kihívások: **Európában egyetlen nap alatt közel 1 000 ember betegszik meg gümőkórban.** Főként a multirezisztens és a **fokozottan gyógyszer-rezisztens** tuberkulózis jelent súlyos kockázatot a kitűzött cél, a tbc Európából 2050-ig történő eliminációja szempontjából.

Globálisan 27 országot tartanak számon, ahol a multirezisztens tbc súlyos gondot okoz, közülük 15 ország a **WHO Európai Régiójához** tartozik. Ezekben az országokban becslések szerint 76 400 beteg szenved több gyógyszernek ellenálló tuberkulózisban. Az Európai Régióban az országok korlátozott laboratóriumi kapacitása miatt a megbetegedéseknek még a fele sem kerül diagnosztizálásra, és a jelentések szerint a multirezisztens tbc-ben szenvedő betegek csupán felénél sikeres a terápia. **Az EU/EGT országokban a multirezisztens tbc-ben szenvedő, sikeresen kezelt betegek aránya alacsony szinten stabilizálódott:** csak minden harmadik betegnél (34%) éri el célját a kezelés. A multirezisztens tbc-ben szenvedő betegek több mint a felénél vagy sikertelen a kezelés, vagy meghalnak, vagy nem tudják követni őket a megbetegedés kimeneteléig. **A fokozottan gyógyszer-rezisztens tbc-ben szenvedő betegek esetében a sikeres kezelés aránya még alacsonyabb, csupán negyedük gyógyul meg teljesen.**

Az **ECDC Igazgatója**, Marc Sprenger kiemelte: „Ha nem tudjuk a multirezisztens tuberkulózisban szenvedőknél korán diagnosztizálni és sikeresen kezelni a betegséget, az nem csupán a betegek életét kockáztatja, hanem kikövezi az utat a fokozottan gyógyszer-rezisztens tuberkulózishoz is. Ezért **alapvető fontosságú, hogy az egészségügyi dolgozók egész Európában képesek legyenek a multirezisztens tbc-ben szenvedő minden beteget támogatni végig a teljes kezelés alatt, és biztosítani, hogy a terápiát sikeresen befejezzék.**”

„Haladéktalanul új antituberkulotikumokra van szükség, amelyekkel rövidebb és hatékonyabb a kezelés. Minden beteget el kell érünk, nem csak a betegek felét és nem csupán „félíg”, mondta Jakab Zsuzsanna, **WHO Európai Regionális Igazgatója.** „Az elmúlt 40 év alatt most először váltak elérhetővé tbc elleni új gyógyszerek, de ezek indikációs területe csupán speciális betegcsoportokra korlátozódik. Jelenleg más gyógyszerek klinikai kipróbálása is folyik. Az új terápiák egyik kulcsfontosságú célja az kell legyen, hogy a kezelés időtartama két évről két hétre csökkenjen. Az *„Egészség(Health) 2020”* kezdeményezés szellemével összhangban a betegeket kell az ellátás középpontjába helyezni.”

A tuberkulózis 2050-re történő eliminálására vonatkozó cél elérése az új gyógyszerek, diagnosztikumok és oltóanyagok kifejlesztésétől egyaránt függ. A WHO szorosan együttműködik a „Partnerség a tuberkulózis megállításáért” (*Stop TB Partnership*) nevű kezdeményezéssel az új diagnosztikumok, gyógyszerek és vakcinák kifejlesztésére irányuló kutatások elősegítése érdekében. 2013-ban a WHO útmutatót dolgozott ki az új gyógyszerek bevezetéséhez. Az ECDC tervezi egy speciális útmutató összeállítását, hogy segítse az EU tagállamokat az új antituberkulotikumok bevezetésében.

Forrás:

European Centre for Disease Prevention and Control and WHO, Joint Press Release, Stockholm/Copenhagen 18/3/2014

Kapcsolódó információk:

- <http://www.ecdc.europa.eu/en/healthtopics/Tuberculosis/Pages/World-TB-Day-2014.aspx>
- <http://www.ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/tuberculosis-surveillance-monitoring-Europe-2014.pdf>
- <http://www.ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/mdr-tb-healthcare-factors-influencing-treatment-results.pdf>
- http://www.ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/101111_SPR_Progressing_towards_TB_elimination.pdf
- <http://www.ecdc.europa.eu/en/healthtopics/Tuberculosis/Pages/mdr-xdr-tb.aspx>
- <http://www.ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/201203-Guidance-MDR-TB-contacts.pdf>
- <http://www.koranyi.hu/index.php/koranyi-bulletin-9936>

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYRŐL

Az Országos Epidemiológiai Központ

DDD munkaértekezlete

- **Ideje:** 2014. április 8. (kedd) 10.00 óra
- **Helye:** OTH „A” épület nagyterem (1097. Budapest, Albert Flórián út 2-6.)
- **Vezeti:** dr. Melles Márta főigazgató főorvos

P R O G R A M

- **Az egészségügyi kártevők elleni védekezés 2013. évi értékelése.**
Előadók: **Zöldi Viktor** főtanácsos,
Dr. Szlobodnyik Judit osztályvezető
OEK Dezinsekción és deratizációs osztály
- **A népegészségügyi szakigazgatási szervek fertőtlenítéssel és a sterilizálás ellenőrzésével 2013. évi tevékenységének értékelése.**
Előadó: **Cserhádi Pálma** biológus, OEK Dezinsekción osztály
- **A járási népegészségügyi intézetek által 2013. évi kiemelt feladatként fogorvosi rendelőkben végzett ellenőrzések országos összesítése.**
Előadó: **Ferencz Zsuzsanna** biológusmérnök,
OEK Dezinsekción osztály
- **A megyei népegészségügyi szakigazgatási szervek által 2013. évi kiemelt feladatként az egészségügyi textíliák mosását végző mosodákban folytatott ellenőrzések országos összesítése.**
Előadó: **Stefán Glória** biológus, OEK Dezinsekción osztály

HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A 2014. március 17-23. közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális bakteriális fertőző betegségek** járványügyi helyzete az évszagnak megfelelően alakult. A **salmonellosis** megbetegedések száma nem változott számottevően sem az előző héthez, sem a 2008-2012. évek azonos hetére számított középértékhez képest. A legtöbb megbetegedést ezen a héten is Csongrád megyében regisztrálták. A **campylobacteriosisok** száma - hasonlóan az előző héthez - ötödével emelkedett a megelőző héthez viszonyítva, és másfélszeresére nőtt a heti mediánhoz képest. A bejelentések 22%-a a fővárosban került a nyilvántartásba.

A **rotavírus-gastroenteritisek** száma gyakorlatilag változatlan volt az előző héten jelentettekhez viszonyítva. Ismét Hajdú-Bihar megyéből érkezett a legtöbb bejelentés.

A 12. héten duplájára emelkedett az **új közösségi gastroenteritis-járványok** száma az előző hetihez képest. A héten regisztrált **két tömeges** gastroenteritis-járvány közül egy kórházban, egy pedig óvodában alakult ki.

Egy **budapesti** kórházban február 14. és március 6. között **41 főnél** (26 ápoltnál és 15 dolgozónál) jelentkezett hasmenés. A fertőzés veszélyének 91 fő (42 ápolat, 49 dolgozó) volt kitéve. Három ápolat székletmintája **calicivírus**-pozitív eredményt adott. A fertőzés forrása ismeretlen maradt, a kórokozó feltételezetten kontakt módon terjedt.

Veszprém megye egyik óvodájában március 3-17. között **31 gyermek** betegedett meg enterális tünetekkel, melyek jellemzően hányás, hasmenés, néhány esetben láz volt. Kórházi ápolás egy gyermek esetében vált szükségessé. Az exponáltak száma 192 fő (167 gondozott, 25 dolgozó) volt. A megbetegedések mind a hét csoportot érintették. Élelmiszer közvetítő szerepét a járványügyi vizsgálat kizárta. A mikrobiológiai vizsgálatra küldött öt székletminta közül háromból **rotavírus**, kettőből **adenovírus** jelenlétét igazolta a laboratórium.

Egy ritka, Magyarországon sporadikusan előforduló, 2004 óta évi 2-7 megbetegedést okozó szerotípus, a **Salmonella Litchfield** került azonosításra két, azonos bölcsődébe járó Békés megyei kisgyermek megbetegedése kapcsán. A bölcsődében 33 fő (28 gyermek és 5 dolgozó) szűrővizsgálata során eddig egy gyermek és egy felnőtt tünetmentes ürítőnek bizonyult. A fertőzés terjedési módjának illetve a terjesztő tényező felderítésére irányuló vizsgálatok folyamatban vannak.

A héten nyolcra 13-ra emelkedett a bejelentett **heveny fertőző májgyulladások** száma. Közülük **nyolcat HAV-**, **kettőt HEV** okozott.

A **légúti fertőző betegségek** járványügyi helyzete kedvezőtlenebb volt, mint az előző héten: a **varicella** megbetegedések száma harmadával, a **scarlatina** megbetegedések száma kb. negyedével nőtt. A héten nem érkezett bejelentés védőoltással megelőzhető fertőző betegség gyanújáról.

Békés megyében, egy baromfifeldolgozó üzemben dolgozók közül február 27. óta három fő (1 segédmunkásnő és 2 villanyszerelő férfi) **ornithosis**-gyanús megbetegedését észlelték. Tüneteik: láz és köhögés, az atípusos pneumóniát a mellkasröntgen felvétel igazolta. A betegek vérmintájának szerológiai vizsgálata folyamatban van. A területileg illetékes népegészségügyi intézet munkatársai a járványügyi kivizsgálást megkezdték.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** közül **négy gennyes meningitist** regisztráltak, egyet-egyét **C szerocsoportú Neisseria meningitidis** illetve **Haemophilus influenzae** okozott. A héten észlelt **encephalitis infectiosa** megbetegedés hátterében **Herpes simplex** vírusfertőzés állt.

A tárgyhéten rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

12/2014. sz. heti jelentés (weekly report)

2014.03.17 - 23.

Betegség Disease	12. hét (week)			1 - 12. hét (week)		
	2014.03.17 - 2014.03.23.	2013.03.18 - 2013.03.24.	Medián 2008-2012	2014.	2013.	Medián 2008-2012
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	-	* 1	-	-
Botulizmus	-	* 1	-	2	* 1	-
Salmonellosis	45	71	44	889	874	706
Dysenteria	1	1	-	3	19	12
Pathogen E. coli által okozott megbet.	-	1	●	13	9	●
Campylobacteriosis	105	# 114	66	1616	# 1284	904
Yersiniosis	1	1	2	22	27	23
Rotavírus-gastroenteritis	319	●	●	3321	●	●
Hepatitis infectiosa	13	18	7	# 322	# 277	93
AIDS	1	4	1	15	15	7
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acute flaccid paralysis	2	2	-	6	6	1
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	-	2	3	2
Scarlatina	112	81	91	758	764	1008
Morbilli	-	1	-	2	2	2
Rubeola	-	-	-	2	2	4
Parotitis epidemica	-	-	1	14	8	16
Varicella	1165	1123	1383	9511	12691	12885
Legionellosis	-	-	-	9	5	8
Meningitis purulenta	4	3	8	# 81	76	74
Meningitis serosa	1	1	-	22	16	13
Encephalitis infectiosa	1	1	-	16	19	18
Creutzfeldt-J. betegség	-	-	-	6	2	8
Lyme-kór	2	4	6	51	78	75
Listeriosis	-	-	-	13	2	3
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	-	-	-	-	2	2
Ornithosis	4	-	-	18	4	2
Q-láz	-	-	-	15	14	9
Tularemia	-	-	-	8	3	6
Tetanus	-	-	-	-	1	1
Hantavírus-nephropathia	-	-	●	-	-	●
Vírusos haemorrh. láz*	-	-	●	3	2	●
Malária*	-	-	-	3	-	1
Toxoplasmosis	3	-	1	31	21	27

(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

(●) Nincs adat - No data available

A statisztika készítés ideje: 2014.03.25.

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN RESOURCES

A tárgyhéten rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
 Cases of notified communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

12./2014. sz. heti jelentés (weekly report)

2014.03.17 - 03.23.

Terrület (Territory)	Salmonel- losis	Campylo- bacteriosis	Rotavirus- gastroenteritis	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Rubeola	Meningitis purulenta	Meningitis serosa	Enceph. infectiosa	Lyme-kór
Budapest	6	23	35	2	61	197	-	1	1	-	-
Baranya	1	10	11	-	3	49	-	-	-	-	-
Bács-Kiskun	-	2	3	1	1	21	-	-	-	-	-
Békés	5	2	9	1	-	50	-	-	-	-	-
Borsod-A.-Z.	1	9	2	-	4	134	-	1	-	-	-
Csongrád	13	4	-	-	4	112	-	-	-	-	-
Fejér	3	5	9	-	1	34	-	1	-	-	-
Győr-M.-S.	-	10	18	-	2	85	-	-	-	-	-
Hajdú-Bihar	1	7	52	-	6	64	-	-	-	1	1
Heves	1	3	7	-	3	32	-	-	-	-	1
Jász-N.-Sz.	1	1	3	-	-	29	-	-	-	-	-
Komárom-E.	-	-	24	-	-	8	-	-	-	-	-
Nógrád	-	2	6	-	1	39	-	-	-	-	-
Pest	3	16	22	2	9	107	-	-	-	-	-
Somogy	3	3	41	3	2	29	-	1	-	-	-
Szabolcs-Sz.-B.	1	1	13	4	1	44	-	-	-	-	-
Tolna	2	2	14	-	-	11	-	-	-	-	-
Vas	1	3	5	-	11	28	-	-	-	-	-
Veszprém	-	2	44	-	1	70	-	-	-	-	-
Zala	3	-	1	-	2	22	-	-	-	-	-
Összesen (Total)	45	105	319	13	112	1165	-	4	1	1	2
Előző hét (Previous week)	42	88	317	8	88	868	-	3	-	1	3

(*) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

A statisztika készítés ideje: 2014.03.25.

Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a **Centers for Disease Control and Prevention**-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;

www.antsz.hu/oek

az **ÁNTSZ** dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

Elektronikus Epinfo-hírlevélre történő feliratkozás: epiujzag@oek.antsz.hu

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma: oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Megbízott országos tisztifőorvos:

Dr. Paller Judit

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: Dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: Dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: Dr. Kurcz Andrea

Technikai szerkesztő:

Báder Mariann

ÁNTSZ OTH Kommunikációs főosztály Nyomda

Csoportvezető: Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)